EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.3.2020
COM(2020) 92 final

2020/0039 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel sõlmitud vabakaubanduslepingu kultuurikoostöö protokolli artikli 5 kohase audiovisuaalse ühistoodangu suhtes kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavade kohaldamise pikendamist

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Korea vahelisele vabakaubanduslepingule kirjutati alla 6. oktoobril 2010 ja see sõlmiti 2015. aastal, kui võeti vastu nõukogu otsus 2015/2169, milles käsitletakse vabakaubanduslepingu sõlmimist ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel (edaspidi „otsus“). Vastavalt vabakaubanduslepingu raames lepinguosaliste vahel sõlmitud kultuurikoostöö protokollile (edaspidi „protokoll“) loodi koostööraamistik, mille kohaselt teevad lepinguosalised koostööd kultuuritegevuse, -toodete ja -teenuste vahetamise hõlbustamiseks ja selliste vahetuste tingimuste parandamiseks, muu hulgas audiovisuaalsektoris.

Protokolliga leppisid lepinguosalised kooskõlas oma õigusaktidega muu hulgas kokku, et asjaomaseid kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavasid kohaldatakse vastavalt teatavatele eritingimustele ELi ja Korea audiovisuaalse ühistoodangu suhtes.

Sellist ühistoodangut võib Euroopas käsitada Euroopa päritolu teostena ja Koreas Korea päritolu teostena, tingimusel et järgitakse protokolli artiklis 5 sätestatud tingimusi (vt eelkõige artikli 8 punktid a–c).

Kava kohaldamine nähti ette kolmeks aastaks (1. juulist 2011 kuni 30. juunini 2014) ning seda pikendati kaks korda veel kolmeks aastaks. Esimene pikendamine kestis 30. juunini 2017 ja käesoleva pikendamise kehtivus lõpeb 30. juunil 2020. Nüüd tehakse ettepanek, et nõukogu esitaks avalduse kava kohaldamisperioodi pikendamiseks veel kolme aasta võrra.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Programmi „Loov Euroopa“ allprogrammiga MEDIA toetatakse programmis osalevate Euroopa riikide Euroopa audiovisuaalteoste arendamist ja levitamist. Kolmandad riigid võivad osaleda teatavates kavades, tingimusel et nad täidavad kindlaksmääratud tingimused.

Mõned kavad aitavad luua ühistootmist (sealhulgas partnerluses Koreaga) soodustavat keskkonda, näiteks turulepääsu ja koolitustega seotud kavad, mille alusel rahastatakse messe, võrgustike kokkusaamisi ja töötube. Lisaks aitab rahvusvahelise ühistootmise kava Euroopa ja rahvusvahelise ühistootmise partneritel, sealhulgas Koreal, teha koostööd ja annab teatavatel tingimustel kaudset toetust rahvusvaheliste ühistootmisfondide poolt ühiselt toodetavatele audiovisuaalteostele, sealhulgas koostöös Koreaga toodetavatele teostele.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

EL ja Korea sõlmisid kultuurikoostöö protokolli aastal 2015 vabakaubanduslepingu osana. Täpsemalt nähti selles vahendit, millega toetada ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise 2005. aasta konventsiooni kohaldamist.

Praegu kohaldatakse kavu ühistootmise suhtes, mida toetatakse audiovisuaalsetele teostele suunatud riiklikest kavadest ja rahastutest. Samuti annab kavade kohaldamine võimaluse käsitada

ühiselt toodetavaid teoseid audiovisuaalseid meediateenuseid käsitleva direktiivi artikli 1 punkti n alapunkti iii definitsiooni kohaselt Euroopa päritolu teostena.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Kava kohaldamise pikendamise menetlus on sätestatud protokolli artiklis 5. Nõutavad meetmed on võetud.

Protokolli artikli 5 lõikes 8 on sätestatud, et kui kohaldamist otsustatakse pikendada, võidakse seda teha kolme aasta võrra ja seejärel automaatselt edasisteks sama kestusega perioodideks, kui emb-kumb lepinguosalistest ei teata vähemalt kolm kuud enne kohaldamisperioodi lõppu kirjalikult kohaldamise lõpetamisest. Enne kohaldamise lõpetamist toodetud ühistoodangu suhtes võib siiski kohaldada kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavu.

On asjakohane teha ettepanek võtta vastu nõukogu otsus kavade kohaldamise pikendamise kohta. Ettepaneku aluseks peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 6, sest tegemist on rahvusvahelise lepingu osa kohaldamise pikendamisega. ELi institutsioonide tahte formuleerumist puudutavad normid on sätestatud aluslepingutes, mitte liikmesriikide või institutsioonide endi poolt. Nõukogu otsustes rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kohta ei või menetluse puhul, millega esitatakse avaldus nendega sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste kohaldamise aja pikendamise kohta, aluslepingutest kõrvale kalduda.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Kavade kohaldamise pikendamine annab Euroopa audiovisuaalsektorile võimaluse jääda kiiresti kasvavale Korea turule, suurendada oma turuosa ning koguda kogemusi ja teadmisi.

Kuigi mõned liikmesriigid on audiovisuaalteoste ühistootmist kahepoolsetel alustel edukalt rakendanud, ei ole paljud teised seda teinud, mistõttu on ELi tasandi kohaldamisel potentsiaali suurendada ühistootmises osalevate riikide arvu.

Euroopa Komisjonil on filmide tootmise alal piiratud pädevus, sellega tegelevad liikmesriikide filmifondid, sealhulgas rahvusvahelise ühistootmise puhul. Seepärast on vaja protokolli rakendamiseks suurendada liikmesriikide filmifondide osalust.

• Proportsionaalsus

Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse uuringud ja andmed on näidanud, et ühistootmine suurendab vaatajate hulka. 2017. aastal moodustasid Euroopa filmid 17 % Koreas linastunud filmidest, kuid nende osakaal kinokülastustest oli vaid 5 %. Linastuste ja kinokülastuste vahe näitab suurt kasutamata potentsiaali ning parem koostöö võiks aidata seda ära kasutada. Ühistootmiskavade kohaldamine looks Euroopa audiovisuaaltööstusele rohkem ekspordi- ja reklaamivõimalusi Koreas ning avaks värava Aasiasse. Seepärast annaks asjaomaste kavade kohaldamine võimaluse suurendada turuosa ajal, mil turg on kasvu teel (aastatel 2013–2017 kasvas kinokülastuste arv Koreas 23 %). Korea filme näidatakse ELis siiski vähe (2014.–2018. aasta andmed näitavad, et linastunud filmidest olid vaid 0,4 % Koreast pärit ning nende osakaal kinokülastustest oli 0,1 %).

Tundub et protokolli ei ole seni eriti rakendatud põhjusel, et puudub konkreetne teave stiimulite kohta, mida ühistootmisele riigi tasandil võidakse pakkuda. Seepärast tuleks nii Euroopa kui ka riikide tasandil võtta sihtotstarbelisi meetmeid (mis hõlmavad rahastamise, koolituste ja võrgustike loomise võimaldamist).

Samuti näitab kahepoolse ühistootmise edu, et võimekust ja potentsiaali jagub enamakski. Audiovisuaalküsimuste töörühma esialgsetel aruteludel on liikmesriigid märku andnud, et nad sooviksid teha liidu tasandil koostööd, et edendada protokolli kohaselt ühistootmist, kasutades kahepoolse koostöö käigus saadud kogemusi.

- **Vahendi valik**

Asjakohane vahend kavade kohaldamise pikendamist käsitleva sõnaselge avalduse jaoks on nõukogu otsus, mille aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 6, sest tegemist on rahvusvahelise lepingu osa kohaldamise pikendamisega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Protokollis on ette nähtud, et lepinguosalised moodustavad sisenõuanderühma, kuhu kuuluvad kultuuri- ja audiovisuaalala esindajad, kes tegutsevad protokolliga hõlmatud valdkondades. ELi sisenõuanderühm kohtus Brüsselis 17. oktoobril 2019, et hinnata kohaldamise tulemusi kultuurilise mitmekesisuse suurendamise ning ühistootmise vallas tehtava vastastikku kasuliku koostöö seisukohast. Konsultatsioonis osalesid ka sidusrühmad, kes saatsid oma kirjalikud märkused.

Sidusrühmad märkisid kokkuvõttes protokolli tingimustele vastava ELi ja Korea audiovisuaalse ühistoodangu vähesust, ent nõustusid, et protokoll on siiski potentsiaalselt kasulik vahend. Nad suhtusid positiivselt ELi ja Korea ühistoodangut käsitlevate kavade kohaldamise pikendamisse, kuigi mõningate reservatsioonidega selle praktilise lisaväärtuse suhtes, mida tuleks paremini selgitada. Lisaks järeldasid sidusrühmad, et kohaldamise kasulikkuse esiletoomiseks tuleb protokolli sektori, riikide ja ELi tasemel edendada.

Lähtudes liikmesriikidega peetud konsultatsioonidest ja sisenõuanderühma arvamusest, kutsutakse nüüd komisjoni üles kinnitama, et kavade kohaldamist on vaja pikendada.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse uuringud ja andmed on näidanud, et ühistootmine suurendab vaatajate hulka.

Võrdluses muude eksporditurgudega moodustasid Euroopa filmid 2017. aastal 17 % Koreas linastunud filmidest, kuid nende osakaal kinokülastustest oli vaid 5 %. Linastuste ja kinokülastuste vahe näitab suurt kasutamata potentsiaali ning parem koostöö võiks aidata seda ära kasutada. Ühistootmiskavade kohaldamine looks Euroopa audiovisuaaltööstusele rohkem ekspordi- ja reklaamivõimalusi Koreas ning avaks värava Aasiasse. Seepärast annaks asjaomaste kavade kohaldamine võimaluse suurendada turuosa ajal, mil turg on kasvu teel

(2013–2017 kasvas kinokülastuste arv Koreas 23 %). Korea filme näidatakse ELis siiski vähe (2014.–2018. aasta andmed näitavad, et linastunud filmidest olid vaid 0,4 % Koreast pärit ning nende osakaal kinokülastustest oli 0,1 %).

- **Mõju hindamine**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Puudub.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib pidevalt audiovisuaalteoste ühistootmise edendamise kavade kohaldamist, toetudes Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse ja asjaomase sektori andmetele, eriti seoses animafilmisektoriga.

Euroopa Liidu ja liikmesriikide ning Korea Vabariigi kultuurikoostöö komitee kohtub kord aastas, et jälgida tehtud edusamme ning arutada probleemide ja võimaluste üle.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kohaldamist pikendatakse veel kolme aasta võrra, kuni 2023. aasta juunini. Kohaldamine on sätestatud protokolli artiklis 5 järgmiselt.

„Käesoleva protokolli kohaldamisel tähendab „ühistoodang“ audiovisuaalteost, mille tootmisel on osalenud nii Korea kui ka liidu tootjad ja millesse need tootjad on investeerinud käesoleva protokolli tingimuste kohaselt.

Lepinguosalised toetavad läbirääkimiste pidamist uute ühistootmislepingute üle ja kehtivate ühistootmislepingute rakendamist ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi ja Korea vahel. Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et Euroopa Liidu liikmesriigid ja Korea võivad anda rahalist toetust ühiselt toodetavatele audiovisuaalteostele, nagu on määratletud asjaomastes

ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi ja Korea vahel sõlmitud või sõlmitavates kahepoolsetes ühistootmislepingutes.

Lepinguosalised soodustavad kooskõlas oma vastavate õigusaktidega liidu ja Korea tootjate ühistoodangut, tehes seda muu hulgas asjaomaste kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavade kohaldamise kaudu ühistoodangu suhtes.

Ühiselt toodetavate audiovisuaalteoste suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kava, sest neid peetakse direktiivi 89/552/EMÜ (mida on muudetud direktiiviga 2007/65/EÜ või selle hilisemate muudatustega)[1] artikli 1 punkti n alapunkti i kohaselt Euroopa päritolu toodeteks direktiivi 89/552/EMÜ (mida on muudetud direktiiviga 2007/65/EÜ või selle hilisemate muudatustega)[2] artikli 3i lõikes 1 ja artikli 4 lõikes 1 sätestatud audiovisuaalteoste edendamise nõuete tähenduses. Ühiselt toodetavate audiovisuaalteoste suhtes kohaldatakse lõikes 3 osutatud Korea kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavasid, sest neid peetakse kinofilmide ja videotoodete edendamise seaduse (21. mai 2009. aasta seadus nr 9676) artikli 40 või selle hilisemate muudatuste, ringhäälinguseaduse (31. detsembri 2008. aasta seadus nr 9280) artikli 71 või selle hilisemate muudatuste ning programmide suhtarvu käsitleva teatise (Korea Kommunikatsioonikomisjoni 31. detsembri 2008. aasta teatis nr 2008-135) või selle hilisemate muudatuste kohaselt Korea päritolu toodeteks.

Ühistoodangu suhtes kohaldatakse kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavasid järgmistel tingimustel:

a) ühiselt toodetud audiovisuaalteoste tootjad on ettevõtted, mis on praegu ja ka edaspidi kas otseselt või enamusosaluse kaudu vastavalt Euroopa Liidu liikmesriigi või Korea ja/või Euroopa Liidu liikmesriigi või Korea kodanike omandis;

b) ühistootmises osalevate ettevõtete tegevdirektori(te)l või tegevjuhil (tegevjuhtidel) on vastavalt Euroopa Liidu liikmesriigi või Korea kodakondsus ja see riik on tema alaliseks elukohaks;

c) iga audiovisuaalteose, välja arvatud animateose ühistootmises on nõutav kahe Euroopa Liidu liikmesriigi tootja osalus. Animateose ühistootmises on nõutav kolme Euroopa Liidu liikmesriigi tootja osalus. Ühegi Euroopa Liidu liikmesriigi tootja või tootjate rahaline osalus ei tohi olla väiksem kui 10 %;

d) ELi tootjate rahaline osalus (kokku) ja Korea tootjate rahaline osalus (kokku) audiovisuaalteose, välja arvatud animateose ühistootmises ei tohi olla väiksem kui 30 % audiovisuaalteose tootmise kogukuludest. Animateoste puhul ei tohi see osalus olla väiksem kui 35 % tootmise kogukuludest;

e) kummagi lepinguosalise tootjate osalus (kokku) hõlmab tõhusat tehnilist ja kunstilist osalust ja tagatakse lepinguosaliste osaluse tasakaal. Eelkõige ei tohi kummagi lepinguosalise tootjate tehniline ja kunstiline osalus (kokku) audiovisuaalteose, välja arvatud animateose ühistootmises erineda nende rahalisest osalusest rohkem kui 20 protsendipunkti võrra ega moodustada mingil juhul üle 70 % üldisest osalusest. Animateose puhul ei tohi kummagi

[1] Viimane muudatus tehti direktiiviga 2018/1808/EL, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), et võtta arvesse muutuvat turuolukorda, *ELT L 303, 28.11.2018*.

[2] Vt joonealune märkus 1; muudetud audiovisuaalmeedia teenuste direktiiviga ergutatakse Euroopa päritoluga teoste tootmist, selle artikli 13 lõikes 1 on sätestatud nõue, et tellitavate videoteenuste osutajad tagavad oma kataloogis vähemalt 30 % suuruse osa Euroopa päritolu teoste jaoks ning tagavad kõnealuste teoste esiletoomise.

lepinguosalise tootjate tehniline ja kunstiline osalus (kokku) erineda nende rahalisest osalusest rohkem kui 10 protsendipunkti võrra ega moodustada mingil juhul üle 65 % üldisest osalusest;

f) UNESCO konventsiooni ratifitseerinud kolmandate riikide tootjate osalus ühiselt toodetud audiovisuaalteose tootmises võib moodustada võimaluse korral kuni 20 % audiovisuaalteose tootmise kogukuludest ja/või tehnilisest ja kunstilisest osalusest audiovisuaalteose tootmises.“

Lepinguosalised kinnitavad veel kord, et ühistoodangu suhtes kohaldatavad kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavad toovad vastastikust kasu ja et asjaomastele kriteeriumidele vastavale ühistoodangule antakse Euroopast või Koreast pärit teose staatus ilma lisatingimusteta.

Ühistoodangu suhtes kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavade kohaldamise ajaks määratakse kolm aastat.

2020/0039 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel sõlmitud vabakaubanduslepingu kultuurikoostöö protokolli artikli 5 kohase audiovisuaalse ühistoodangu suhtes kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavade kohaldamise pikendamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 167 lõiget 3 koostoimes artikli 218 lõikega 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

1) 1. oktoobril 2015 võttis nõukogu vastu otsuse 2015/2169, milles käsitletakse vabakaubanduslepingu sõlmimist ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel.

2) Leping sisaldab kultuurikoostöö protokolli (edaspidi „protokoll“), millega vastavalt selle artiklile 1 loodi koostööraamistik, mille kohaselt teevad lepinguosalised koostööd kultuuritegevuse, -toodete ja -teenuste vahetamise hõlbustamiseks, muu hulgas audiovisuaalsektoris.

3) Protokolli artikli 5 lõike 8 punktis b on sätestatud, et pärast algse kolmeaastase kohaldamisperioodi lõppemist pikendatakse seda ajavahemikku edasisteks sama kestusega perioodideks, kui emb-kumb lepinguosalistest ei teata vähemalt kolm kuud enne algse või mis tahes järgneva kohaldamisperioodi lõppu kirjalikult kohaldamise lõpetamisest.

6) Protokolli artikli 3 lõike 5 alusel moodustatud sisenõuanderühmaga on kohaldamisperioodi pikendamise osas konsulteeritud vastavalt protokolli artikli 5 lõikele 8.

7) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada liidu ja liikmesriikide vastavaid pädevusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu kinnitab protokolli artikli 5 kohase audiovisuaalse ühistoodangu suhtes lepinguosaliste asjaomaste kohaliku ja piirkondliku kultuurilise sisu edendamise kavade kohaldamise pikendamise kolmeks aastaks, 1. juulist 2020 kuni 30. juunini 2023.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 1. aprillil 2020.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja